

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 267/2022-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovvej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Marcel Jurko, advokát, s. r. o., Dominikánske námestie 11, Košice, v mene ktorej koná JUDr. Marcel Jurko, PhD., proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 10Sžk 36/2020 z 15. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 21. marca 2022 doručená (ako elektronické podanie bez elektronického zaručeného podpisu a doplnené písomným podaním 24. marca 2022) ústavná sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhujú zrušiť a vrátiť vec najvyššiemu správneému súdu na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali na Okresnom úrade Košice, pozemkovom a lesnom odbore (ďalej len „správny orgán“) podanie z 25. februára 2019, ktorým žiadali o priznanie postavenia účastníkov administratívneho (reštitučného konania) s odôvodnením, že sú členmi Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov Terasa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ZO SZZ Terasa“), ktorá vystupuje v dotknutom reštitučnom konaní na strane povinnej osoby a so zastupovaním ich práv štatutárnym orgánom ZO SZZ Terasa nie sú spokojní. Boli toho názoru, že existencia predmetnej záhradkárskej osady tvorí zákonnú prekážku pre vydanie veci reštituentovi. Sťažovatelia predmetným podaním teda žiadali, aby boli pojatí do konania ako účastníci konania. Na toto podanie reagoval správny orgán listom z 27. marca 2019, v ktorom

oznámil sťažovateľom, že zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov je osobitný zákon, ktorý pre toto konanie priznáva účastníctvo v konaní reštituentovi a osobe povinnej na vydanie veci, preto je účastníkom konania iba ZO SZZ Terasa ako celok a sťažovatelia ako samostatné fyzické osoby účastníkom konania nie sú. Sťažovatelia podali 14. februára 2019 aj námietku zaujatosti pracovníka správneho orgánu, o ktorej mal podľa tvrdenia sťažovateľov povinnosť rozhodnúť Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, ale nerozhodol.

3. Sťažovatelia podali 10. júna 2019 na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorou žiadali, aby správny súd uložil správne orgánu aj jeho odboru opravných prostriedkov v čo najkratšej lehote konať a rozhodnúť o podaniach sťažovateľov z 27. marca 2019 a zo 14. februára 2019. O žalobe proti nečinnosti sa viedlo konanie na krajskom súde pod sp. zn. 7Sa 9/2019, v ktorom bola žaloba žalobcov ako nedôvodná zamietnutá uznesením z 2. júla 2020. Krajský súd v tomto uznesení poukázal na to, že sťažovatelia v paralelnom súdnom konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 7S 71/2019 uplatnili správnu žalobu opomenutého účastníka s totožnou právnou argumentáciou a požiadavkou na priznanie účastníctva v dotknutom reštitučnom konaní, o ktorej ešte nebolo rozhodnuté. V tomto konaní sp. zn. 7S 71/2019 bude krajský súd meritórne skúmať, či im postavenie účastníka svedčí, a preto v konaní o žalobe proti nečinnosti správneho súdu neprináleží formulovať právne závery o priznaní, resp. nepriznaní účastníctva. Zároveň krajský súd uviedol, že tvrdenú nečinnosť správnych orgánov nezistil.

4. Sťažovatelia podali 28. augusta 2020 kasačnú sťažnosť podľa § 438 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), v ktorej poukázali na to, že zamietnutou žalobou žiadali, aby bolo správnym orgánom uložené to, čo im ukladá zákon vykonať. Uznesenie krajského súdu žiadali zrušiť ako nezákonné, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré sa malo týkať nesprávneho posúdenia obsahu žaloby, ako aj nesprávneho posúdenia nečinnosti správnych orgánov.

5. Najvyšší správny súd napadnutým uznesením č. k. 10Sžk 36/2020 z 15. decembra 2021 odmietol kasačnú sťažnosť sťažovateľov podľa § 459 písm. e) SSP pre absenciu sťažnostných bodov ich kasačnej sťažnosti podľa 445 ods. 1 písm. c) SSP, keďže dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci nevymedzili zákonným spôsobom tak, žeby uviedli právne posúdenie, ktoré považujú za nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť. Inými slovami, sťažovatelia neuviedli žiadnu právnu otázku, ktorú mal krajský súd nesprávne posúdiť, a teda ani v čom prípadné nesprávne posúdenie spočíva. V prípade absencie esenciálnych náležitosti podľa § 445 SSP najvyšší správny súd nevyzýva na doplnenie kasačnej sťažnosti. Sťažnostná argumentácia smerovala k nesprávne postupu správnych orgánov, nie k nedostatkom konania pred správnym súdom. V odôvodnení konkrétne uviedol:

„V danom prípade sa však sťažovatelia obmedzili len na uvedenie zákonného ustanovenia sťažnostného dôvodu (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP), pričom žiadne právne posúdenie veci krajského súdu, ktoré by pokladali za nesprávne, neuviedli. Keďže neuviedli žiadnu právnu otázku, ktorú mal správny súd v napadnutom uznesení nesprávne právne posúdiť, zákonite neuviedli ani v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Sťažovatelia v kasačnej sťažnosti len opätovne zopakovali žalobné námietky tak, že v podstate skopirovali správnu žalobu. Sťažovatelia teda nenamietali právne posúdenie krajského súdu

v napadnutom uznesení, ktorý zamietol ich žalobu v podstate z procesných dôvodov a nezaoberal sa prípadnou nečinnosťou žalovaných správnych orgánov v administratívnom reštitučnom konaní, ale opätovne namietali procesný postup žalovaných správnych orgánov v administratívnom konaní a ich meritórne posúdenie reštitučnej veci. Kasačný súd v danej veci vychádza z obsahu kasačnej sťažnosti, ktorú sťažovatelia podali, pričom je viazaný sťažnostnými bodmi (§ 453 ods. 2 SSP). Ako bolo vyššie uvedené, zákon kladie na dôvody kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP určité kvalitatívne požiadavky, ktoré musia byť splnené. Tento zákonný príkaz nie je samoučelný, ale je vyjadrením toho, že kasačný súd sa má v zmysle zákonnej úpravy vo svojich rozhodnutiach zaoberať dôvodmi, ktoré má povinnosť konkrétne uviesť právny zástupca, ktorý je na to kvalifikovaný svojím vzdelaním a profesiou, a nie dôvody prípustnosti a dôvodnosti kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku sám vyhľadávať. V tomto smere právny zástupca sťažovateľov povinnosť stanovenú v § 440 ods. 2 veta prvá SSP nesplnil, keď okrem toho, že len uviedol zákonné ustanovenie, podľa ktorého podáva kasačnú sťažnosť, neuviedol právne posúdenie veci krajským súdom, ktoré pokladá za nesprávne, ani v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Kasačný súd tak nemal základ pre jej vecné prejednanie.“

II.

Sťažnostná argumentácia

6. Sťažovatelia ústavnou sťažnosťou namietajú, že v správnej žalobe o nečinnosť namietali, že správny orgán o ich podaní z 25. februára 2019, ktorým sa „prihlásili do konania ako účastníci“, nerozhodol podľa § 47 ods. 1 až ods. 5 Správneho poriadku a ani o ich námietke zaujatosti JUDr. D. Niguta a JUDr. A. Vantovej nebolo vydané rozhodnutie podľa § 12 Správneho poriadku. Správny orgán ostal úplne nečinný, a preto po neúspešnom vyčerpaní sťažnosti z 5. júna 2019 podali žalobu proti nečinnosti, v ktorej požadovali, aby správny súd uložil správnemu orgánu konať a rozhodnúť o týchto podaniach v krátkej lehote. Krajský súd ich žalobu uznesením zamietol s odôvodnením, že za nečinnosť nemožno považovať stav, keď správny orgán nekoná spôsobom podľa predstáv žalobcu, ak táto aktivita či nečinnosť správneho orgánu nie je protizákonná. Zároveň poukázal na to, že otázku ich účastníctva v konaní bude riešiť v inom konaní o správnej žalobe opomenutého účastníka, ktoré prebieha na krajskom súde súbežne s konaním o nečinnosť. Sťažovatelia podľa svojich tvrdení uvedených v ústavnej sťažnosti požadovali, aby v administratívnom konaní bolo vydané riadne rozhodnutie o ich neúčasti na konaní a ich námietkach zaujatosti. Takéto rozhodnutia bol správny orgán povinný vydať, čo neurobil. V kasačnej sťažnosti preto dôvodili, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď nevychádzal z tohto, čoho sa v žalobe domáhali, a nevychádzal ani zo správneho výkladu § 50 Správneho poriadku o nečinnosti správneho orgánu.

7. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu sťažovatelia uviedli, že dôvody kasačného súdu sú odopretím ich práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože z celého kontextu kasačnej sťažnosti a popísania rozhodujúcich skutočností je zrejmé, že došlo na strane správneho orgánu k nečinnosti. V prejednávanej veci sa sťažovatelia domáhali účastníctva v konaní, ktoré im podľa ich názoru zo zákona vyplýva, teda postupu správneho orgánu v súlade so zákonom. V konaní s nimi správny orgán spočiatku konal a len listom im oznámil, že nie sú účastníci konania, bez vydania rozhodnutia. Rovnako ich námietky zaujatosti neboli predmetom riadneho rozhodnutia. Sťažovatelia sú presvedčení, že konkrétne špecifikovali právnu otázku a uviedli, prečo zaujal

krajský súd nesprávny právny názor na jej riešenie. Opísanie rozhodujúcich skutočností považujú za vyčerpávajúce a logické. Kasačný súd sa podľa ich tvrdenia celkom elegantne vyhol posúdeniu sťažovateľmi namietanej arbitrárnosti uznesenia krajského súdu a odmietol ich kasačnú sťažnosť nie z vecných dôvodov, ale z procesných dôvodov nezrozumiteľnosti a nelogickosti kasačnej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

8. Ústavný súd konštatuje, že napriek povinnému právnomu zastúpeniu advokátom v konaní pred ústavným súdom predložená ústavná sťažnosť vykazuje úroveň písomného prejavu, ktorá nezodpovedá požiadavke riadneho a odborného plnenia povinností advokáta. Zároveň obsahuje len veľmi nekvalifikovanú právnu argumentáciu, z ktorej ústavný súd vychádza pri hodnotení opodstatnenosti sťažnosti. Za ústavne relevantnú argumentáciu tak možno považovať námietku arbitrárnosti napadnutého uznesenia a nesprávny výklad zákonných predpokladov prípustnosti kasačnej sťažnosti, pretože kasačný súd konštatoval absenciu zákonných náležitostí (sťažnostných bodov), s čím sťažovatelia nesúhlasia.

9. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa v prípade. To platí o to viac, že ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Uvedené závery je v plnom rozsahu možné a vhodné aplikovať aj na kasačnú sťažnosť, ktorá je rovnako ako dovolanie mimoriadnym opravným prostriedkom proti právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu a tejto mimoriadnej povahe zodpovedá aj koncepcia úzko vymedzených dôvodov kasačnej sťažnosti so zásadou koncentrácie a povinného právneho zastúpenia (so zákonnými výnimkami, pozn.).

11. Vychádzajúc z citovanej judikatúry, v zmysle ktorej posudzovanie splnenia podmienok konania o kasačnej sťažnosti je v zásade vo výlučnej právomoci najvyššieho súdu, a zohľadňujúc argumentáciu sťažovateľov v ich sťažnosti podľa čl. 127 ústavy sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší správny súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o odmietnutí

kasačnej sťažnosti. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je totiž právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (porov. právnu vetu nálezu III. ÚS 260/07; ďalej napr. aj II. ÚS 439/2016).

12. Ústavný súd v prejednávanej veci nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľov alebo ktoré by popierali samotný obsah a zmysel aplikovaných noriem. Ústavný súd považuje najvyšším správny súdom poskytnuté zdôvodnenie odmietnutia kasačnej sťažnosti za ústavne akceptovateľné.

13. Z citovanej (v bode 5 tohto uznesenia) relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu vyplýva, že najvyšší správny súd sa zaoberal kasačnou sťažnosťou v tom rozsahu, v akom to umožnila jej syntaktická a štylistická zrozumiteľnosť (kasačná sťažnosť bola koncipovaná podľa údajov napadnutého uznesenia ako štrnásť strán textu tvoriacich cca 4 vety; podobne ústavná sťažnosť, pozn.). Najvyšší správny súd zistil, že ide o opakovanie argumentov smerujúcich k popisu nečinnosti správnych orgánov, a nie k právnym nedostatkom uznesenia krajského súdu. Dovolatelia síce označili uvedením paragrafu a tvrdením o nesprávnom právnom posúdení veci dovolací dôvod, ten sa však neopieral o konkrétnu ucelenú právnu argumentáciu, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia. Nemožno vytýkať najvyššiemu správny súdu, že za týchto okolností (zastúpenie advokátom a nezrozumiteľná kasačná sťažnosť) konštatoval absenciu riadnych sťažnostných bodov a za splnenia ostatných zákonných predpokladov kasačnú sťažnosť odmietol. Napadnuté uznesenie z obsahovej stránky ako ani postup najvyššieho správneho súdu nevykazuje žiadne pnutie s označenými ústavnými právami sťažovateľov.

14. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu a označenými základnými právami sťažovateľov nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu